

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jiřího Pally a soudců Mgr. Aleše Roztočila a Mgr. Petry Weissové v právní věci žalobce: **E. S.**, zast. JUDr. Emilem Flegelem, advokátem, se sídlem K Chaloupkám 3170/2, Praha 10, proti žalovanému: **Ministerstvo dopravy**, se sídlem nábreží Ludvíka Svobody 1222/12, Praha 1, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 8. 2022, č. j. MD-26533/2022-160/4, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 26. 3. 2024, č. j. 13 A 38/2022-26,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

[1] Rozhodnutím Magistrátu hlavního města Prahy (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 15. 2. 2022, č. j. MHMP 283454/2022/Šil, byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 8 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o silničním provozu“). Tohoto přestupku se žalobce dopustil tím, že dne 14. 6. 2021 v době kolem 16:45 hod. při řízení vozidla Citroën, registrační značky X, v Praze 7, po ulici Nad Kazankou ve směru jízdy od ulice Na Kazance k ulici Pod Havránkou, která byla před křižovatkou s ulicí Trojská označena svislou dopravní značkou P4 „Dej přednost v jízdě!“ s dodatkovou tabulkou E 2b označující skutečný tvar křižovatky, kdy ulice Nad Kazankou byla označena jako vedlejší a ulice Trojská jako hlavní, nedal přednost v jízdě osobnímu motorovému vozidlu VW Multivan, registrační značky X, které jelo po ulici Trojská ve směru jízdy od ulice Sádky k ulici Pod Havránkou, označené před křižovatkou s ulicí Nad Kazankou svislou dopravní značkou P2 „Hlavní pozemní komunikace“. Řidič tohoto vozu P. S. byl nucen zastavit, aby odvrátil střet vozidel, přičemž vozidlo zastavil také žalobce. Při opětovném rozjetí obou vozidel žalobce opět nedal výše uvedenému vozidlu přednost, přičemž došlo ke střetu vozidel. Při dopravní nehodě byla způsobena hmotná škoda na obou zúčastněných vozidlech. Za spáchání přestupku byla žalobci uložena pokuta ve výši 2.500 Kč.

[2] Žalovaný rozhodnutím ze dne 12. 8. 2022, č. j. MD-26533/2022-160/4, zamítl odvolání žalobce a potvrdil uvedené rozhodnutí správního orgánu I. stupně.

[3] Žalobce brojil proti rozhodnutí žalovaného žalobou u Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“), který ji rozsudkem ze dne 26. 3. 2024, č. j. 13 A 38/2022-26, zamítl jako nedůvodnou.

[4] Proti tomuto rozsudku městského soudu podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) včasnou blanketní kasační stížnost. V jejím doplnění navrhl zrušení napadeného rozsudku i rozhodnutí žalovaného.

[5] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že byla podána včas stejně jako její doplnění, jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná, a stěžovatel je v souladu s § 105 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), zastoupen advokátem.

[6] Kasační stížnost byla podána ve věci, v níž před městským soudem rozhodovala specializovaná samosoudkyně, a proto se musel Nejvyšší správní soud dále zabývat otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele, jinak by ji podle § 104a odst. 1 s. ř. s. odmítl jako nepřijatelnou.

[7] O přijatelnou kasační stížnost se může jednat v následujících typových případech: 1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu, 2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně, 3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturní odklon, tj. Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky řešené dosud správními soudy jednotně, 4) v napadeném rozhodnutí krajského soudu bylo shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně-právního postavení stěžovatele. O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud a) krajský soud ve svém rozhodnutí nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu, b) krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, publ. pod č. 933/2006 Sb. NSS, ve světle odstavce 52 usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020-33, publ. pod č. 4170/2021 Sb. NSS).

[8] Městský soud v napadeném rozsudku nepřisvědčil tvrzení stěžovatele, že vozidlo, které řídil P. S., nedonutil k náhlé změně směru nebo rychlosti jízdy. Ze správního spisu je totiž zřejmé, že toto vozidlo muselo prudce zabrzdit a obě vozidla zastavila v minimální vzdálenosti. Stěžovatel byl povinen dát přednost v jízdě vozidlům jedoucím po hlavní silnici a mohl vjet do křižovatky pouze tehdy, ujistil-li se, že se ve směru, v němž bylo možné očekávat přijíždějící vozidla, žádné vozidlo neblíží nebo je natolik vzdáleno, že za daných podmínek nelze očekávat, že by muselo v důsledku vjetí stěžovatele do křižovatky náhle změnit rychlost jízdy nebo se muselo úhybným manévrem vyhnout. Stěžovatel měl vzít v úvahu, že se vzhledem k hustotě provozu nebude moci plynule projet křižovatkou. V době, kdy se před ním nacházelo jiné vozidlo, přešlo jeho vozidlo pouze předními koly vodorovné značení hranice křižovatky, a proto stěžovatel nemohl očekávat, že splní povinnost dát přednost v jízdě vozidlům jedoucím po hlavní silnici. Ze skutkových zjištění nelze dovodit, že by řidič P. S. úmyslně narazil do vozidla stěžovatele, neboť se mohl oprávněně domnívat,

pokračování

že mu dá stěžovatel přednost v jízdě. Stěžovatel vjížděl do křižovatky z vedlejší ulice, takže se neuplatní pravidlo tzv. „zipu“. Skutečnost, že P. S. zastavil před přechodem pro chodce, nezabavil stěžovatele povinnosti dát přednost v jízdě.

[9] Stěžovatel podle městského soudu nebyl zkrácen na svých právech tím, že v rámci ústního jednání nebyl přehrán videozáznam a správní orgán I. stupně nevylicil průběh úkonu v protokolu o ústním jednání. Z protokolu totiž vyplývá, že při jednání provedl správní orgán I. stupně dokazování výsledkem stěžovatele a další důkazy, přičemž jako jedna z položek byl uveden rovněž kamerový záznam pořízený z vozidla stěžovatele. Správní orgán I. stupně do protokolu zaznamenal vše podstatné, co vyplynulo z videozáznamu, a umožnil účastníkům řízení na obsah protokolu adekvátně reagovat. Stěžovatel pak protokol podepsal.

[10] S tímto rozsudkem se žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti plně ztotožnil.

[11] Stěžovatel však v kasační stížnosti namítá nesprávné skutkové a právní posouzení věci správními orgány i městským soudem. Ze znění § 22 odst. 1 zákona o silničním provozu podle něho vyplývá, že neměl povinnost dát přednost vozidlu, které v momentě, kdy vjížděl do křižovatky, po hlavní silniční komunikaci nepřijíždělo, nýbrž stálo před přechodem pro chodce. Závěr, že přejel vodorovné značení křižovatky pouze předními koly, přičemž nemohl pokračovat v projetí křižovatky, považuje stěžovatel za nepřezkoumatelný, neboť městský soud neuvedl, z které konkrétní dokumentace vyplývá. Vozidlo stěžovatele se již nacházelo na hlavní pozemní komunikaci, po níž pokračovalo. Vozidla v provozu se pohybovala pomalým tempem, avšak vozidlo P. S. se nacházelo ve značné vzdálenosti před přechodem pro chodce, přičemž dávalo chodci přednost, takže stěžovatel mohl rozumně předpokládat, že bude moci pokračovat v jízdě. Stěžovatel dále podotýká, že v určité vzdálenosti řidič z vozidla nevidí a nemůže vědět, kde se přesně nachází ve vztahu k vodorovnému dopravnímu značení, které navíc nebylo zcela zřetelné, přičemž se musí rozhodovat v okamžiku. Zastavením vozidel v křižovatce došlo k přerušení dějového průběhu událostí, a proto je lhostejné, co se událo do tohoto okamžiku. Následně již stěžovatel nemohl dát přednost, neboť se jeho vozidlo nacházelo na hlavní pozemní komunikaci, a navíc vozidlo P. S. bylo již za jeho vozidlem a stálo. Následná nehoda byla způsobena nepozorností P. S. Nadto stěžovatel po zastavení čekal několik sekund, jak P. S. zareaguje.

[12] Dále stěžovatel namítá, že v odvolání proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně i v žalobě tvrdil, že v rámci ústního jednání nebyl přehrán videozáznam pořízený stěžovatelem a správní orgán I. stupně nevylicil průběh úkonu v protokolu o ústním jednání. Navrhl proto přehrání audiozáznamu z předmětného ústního jednání ze dne 22. 11. 2021. Městský soud účelově uzavřel, že důkaz neprovedl, neboť neměl pochybnosti o přehrání záznamu. Navrhovaným důkazem stěžovatel zpochybňoval obsah protokolu z ústního jednání. Kromě toho měl prokázat, že videozáznam nebyl při ústním jednání proveden jako důkaz. K tomu odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 3. 2019, č. j. 3 As 231/2017-49.

[13] Nejvyšší správní soud v první řadě uvádí, že napadený rozsudek netrpí vadou nepřezkoumatelnosti, neboť je srozumitelný a je z něj naprosto zřejmé, jak městský soud rozhodl. K námitce stěžovatele, podle níž městský soud v odůvodnění napadeného rozsudku

neuevdl, z jakého konkrétního dokumentu vycházel jeho závěr, že vozidlo stěžovatele přešlo pouze předními koly vodorovné značení hranice křižovatky, lze podotknout, že se v tomto směru městský soud shodl se závěry žalovaného, přičemž vycházel z informací obsažených ve správním spise. Žalovaný i správní orgán I. stupně ve svých rozhodnutích podrobně popsali, že při hodnocení skutkového stavu vycházeli zejména z výpovědí účastníků dopravní nehody, svědkyně (manželky stěžovatele) a audiovizuálního záznamu pořízeného stěžovatelem. Není tedy pochyb o tom, z jakých podkladů obsažených ve správním spise správní orgány i městský soud vycházely a jak je následně hodnotily.

[14] Kasační argumentace stěžovatele je postavena především na tom, že městský soud nesprávně vyhodnotil skutkové okolnosti nehody a následně je nesprávně právně posoudil, neboť v době, kdy vjížděl do křižovatky z vedlejší silnice, stálo vozidlo P. S. na hlavní pozemní komunikaci za přechodem pro chodce, tudíž po ní nepřijíždělo ve smyslu § 22 odst. 1 zákona o silničním provozu.

[15] Nejvyšší správní soud se však ztotožňuje se způsobem, jakým se městský soud v odstavcích 19 až 25 napadeného rozsudku vypořádal se shora uvedenou otázkou, a pro stručnost na ně odkazuje, neboť jeho úkolem není opakovat jednou správně vyřčené (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 12. 2021, č. j. 7 As 253/2019-26). Z provedených důkazů (zejména z výpovědí a videozáznamu pořízeného z vozidla stěžovatele) tedy vyplývá, že v době střetu se vozidlo stěžovatele nemohlo již vzhledem k hustotě provozu nacházet na hlavní pozemní komunikaci, což měl stěžovatel předpokládat (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 5. 2011, č. j. 7 As 4/2011-79). Do křižovatky totiž částečně najel v okamžiku, kdy se na vrcholu křižovatky nacházelo vozidlo registrační značky 2 AC 4565, které přijelo po hlavní silnici a zařadilo se do kolony. Stěžovatel přitom nemohl spoléhat na uplatnění pravidla tzv. „zipu“. Tím stěžovatel porušil povinnost podle § 22 odst. 3 silničního zákona, neboť vjel do křižovatky, ačkoli mu dopravní situace nedovolovala pokračovat v jízdě křižovatkou a za ní. Výše popsáním manévrem stěžovatel znemožnil vozidlům projíždějícím po hlavní silnici pokračovat plynule v jízdě, nesplnil tedy povinnost dát přednost v jízdě ve smyslu § 22 odst. 1 zákona o silničním provozu. Tím byla naplněna skutková podstata přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 8 zákona o silničním provozu. Tvrzení stěžovatele, že se jeho vozidlo v době zabrzdění obou vozidel již nacházelo na hlavní komunikaci, je v rozporu jak s výpovědi řidičů a svědkyně, tak s videozáznamem pořízeným z vozidla stěžovatele. Ostatně není sporu o tom, že obě vozidla byla při projíždění křižovatkou v pohybu a byla nucena zastavit za účelem odvrácení střetu, což také svědčí o tom, že se vozidlo stěžovatele nemohlo narozdíl od vozidla P. S. nacházet na hlavní pozemní komunikaci. S ohledem na tuto skutečnost je irelevantní, zda stálo vozidlo P. S. v křižovatce před přechodem pro chodce, a to tím spíše v době, kdy bylo podle výpovědi svědkyně zaznamenáno v protokolu z ústního jednání vozidlo stěžovatele vzdáleno asi 17 metrů od křižovatky při rychlosti kolem 5 km/h. Stěžovatel nebyl zbaven povinnosti dát přednost v jízdě vozidlu projíždějícímu po hlavní pozemní komunikaci okamžikem zastavení obou vozidel. Řidič vozidla projíždějícího po hlavní silnici mohl důvodně očekávat, že bude moci v jízdě pokračovat, přičemž mu toto měl stěžovatel umožnit. Je přitom lhostejné, že se vozidlo stěžovatele rozjelo o okamžik dříve. Stěžovatel byl povinen adekvátně reagovat na vývoj dopravní situace, což neučinil.

pokračování

[16] Stěžovatel je přesvědčen, že zastavením vozidel došlo k přerušení skutkového děje. Touto problematikou se již zabýval Ústavní soud, který v nálezu ze dne 12. 1. 2021, sp. zn. I. ÚS 4293/18, konstatoval, že „je běžné, že se kauzálního děje účastní více skutečností, které vedou ke vzniku škody. Mezi takovými skutečnostmi je však třeba identifikovat právně relevantní příčinu vzniku škody. Z celého řetězce všeobecné příčinné souvislosti (v němž každý jev má svou příčinu, zároveň však je příčinou jiného jevu) je třeba sledovat jen ty příčiny, které jsou důležité pro odpovědnost za škodu. Musí jít o skutečnosti podstatné, bez nichž by ke vzniku škody nedošlo. Pro existenci kauzálního nexu je nezbytné, aby řetězec postupně nastupujících příčin a následků byl ve vztahu ke vzniku škody natolik propojen, že již z působení prvotní příčiny lze důvodně dovozovat věcnou souvislost se vznikem škodlivého následku. To znamená, aby prvotní příčina bezprostředně vyvolala jako následek příčinu jinou a ta případně příčinu další. K přerušení příčinné souvislosti dochází, jestliže nová okolnost působila jako výlučná a samostatná příčina, která vyvolala vznik škody bez ohledu na původní škodnou událost. Zůstala-li původní škodná událost tou skutečností, bez níž by k následku nedošlo, příčinná souvislost se nepřerušuje. Podle teorie adekvátní příčinné souvislosti je příčinná souvislost dána tehdy, jestliže je škoda podle obecné povahy, obvyklého chodu věcí a zkušeností adekvátním důsledkem protiprávního úkonu nebo škodní události. Současně se musí prokázat, že škoda by nebyla nastala bez této příčiny (*conditio sine qua non*) - srov. např. nálezy Ústavního soudu ze dne 1. 11. 2007, sp. zn. I. ÚS 312/05, uveřejněný pod č. 177/2007 Sbírky nálezu a usnesení Ústavního soudu, a v něm označené odkazy na literaturu k teorii adekvátní příčinné souvislosti.“

[17] V důsledku vjetí vozidla stěžovatele do křižovatky, ačkoli měl povinnost dát přednost vozidlu jedoucímu po hlavní pozemní komunikaci, přitom došlo k prudkému zastavení obou vozidel na krátkou vzdálenost. Při následném rozjíždění v rozmezí sekund se obě vozidla střetla. Sled popsanych událostí, které na sebe bezprostředně navazovaly, tedy představuje celkový průběh skutkového děje, jehož byla nehoda následkem. Jinými slovy neexistuje okolnost, kterou by bylo možné izolovat jakožto výlučnou příčinu nehody.

[18] Stěžovatel také namítá, že městský soud postupoval nezákonně, jestliže neprovedl důkaz přehráním audiozáznamu z ústního jednání u správního orgánu I. stupně, jímž měl prokázat, že v rámci jednání nebyl přehrán videozáznam nehody. Z ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu však vyplývá, že „odmítnout provedení důkazu lze konečně pro jeho nadbytečnost, a to tehdy, byla-li již skutečnost, která má být dokazována, v dosavadním řízení bez důvodných pochybností postavena najisto.“ (srov. rozsudek ze dne 28. 4. 2005, č. j. 5 Afs 147/2004-89). I k této otázce odkazuje Nejvyšší správní soud na odůvodnění obsažené v odstavci 26 napadeného rozsudku, v němž městský soud vypořádal obdobnou námitku ohledně nepřehrání audiozáznamu z ústního jednání v rámci odvolacího řízení. Nebylo totiž pochyb o tom, že v rámci ústního jednání byl přehrán videozáznam dopravní nehody, neboť o tomto úkonu pořídil správní orgán I. stupně protokol, na který však stěžovatel nikterak nereagoval a dokonce jej bez připomínek podepsal. Pokud by k přehrání záznamu nedošlo, nebylo by možné, aby byl v protokolu zaznamenán jeho obsah. Odkaz stěžovatele na rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 3 As 231/2017-49 pak není přílehlavý, neboť v této věci kasační soud posuzoval zcela odlišnou situaci, kdy byly skutkové okolnosti spáchání přestupku dokazovány toliko úředním záznamem a oznámením přestupku, ačkoliv z konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu vyplývá, že těmito listinami nelze ve správním řízení samostatně provádět dokazování.

[19] S ohledem na shora uvedené skutečnosti je možné konstatovat, že městský soud rozhodl zcela v souladu s právními předpisy a ustálenou judikaturou správních soudů, přičemž se nedopustil ani jiného hrubého pochybení, které by vyžadovalo zásah Nejvyššího správního soudu. Ten proto podle § 104a odst. 1 s. ř. s. kasační stížnost odmítl pro nepřijatelnost, neboť svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele.

[20] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s § 60 odst. 1 větou první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. (k tomu srov. zmíněné usnesení rozšířeného senátu sp. zn. 8 As 287/2020, část III. 4.). Stěžovatel v tomto řízení úspěch neměl, a proto nemá právo na náhradu svých nákladů. Z obsahu soudního spisu vyplývá, že procesně úspěšnému žalovanému nevznikly žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti. Proto Nejvyšší správní soud žádnému z účastníků nepřiznal právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 10. října 2024

JUDr. Jiří Palla
předseda senátu